

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitvlvm VII. Non est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

mittendum ad professionem esse, nisi annum 18. attigerit.

Dixi autem, expedire, (saltem ex consideratione, quod adolescentes ante eam aetatem ad vitæ asperitates perferendas non satis idonei censentur. Interim aliæ rationes sunt, ob quas absolutè loquendo, magis expediat ante eam aetatem admitti, si corporis viribus polleant: quare Trident. *Sess. 25. c. 15. de regularibus* pro omnibus Religionibus 16. completorum annorum aetatem sufficere significat, & ideo huic constitutioni Minores, & Prædicatores se conformant apud *Sylv. v. Religio 3. q. 2.*

CAPITVLVM VII.

Non est

PARAPHRASIS.

Alexander III. mandat Archiepiscopis, & alijs Prælati per Galliam, ut monachos, & conversos Ordinis Cisterciensis, sine licentia suorum Abbatum per Episcopatus recipi non permittant; quod si aliqui sine Abbatum suorum licentia à monasterio exire præsumpserint, & post monitionem non celeriter redierint, ipsos ad reditum compellant.

SUMMARIUM.

1. Qui profitentur in monasterio aliquo monachi, sunt astricti suo monasterio, & Abbati.
 2. Quis Superior dare possit licentiam transeundi ad aliud monasterium?
 3. Et quidem, si transire velit ad aliud strictioris Ordinis?
 4. Vel si transire velit ad aliud aequè strictum?
 5. Vel denique, si transire velit ad aliud laxioris disciplinae, & regulae?
- N**otandum, Monachi, & conversi, qui professionem edunt, sunt astricti monasterio, & Abbati, ut sine ejus licentia

abire non possint, aut si abierint, ab Abbate revocari queant, implorato etiam auxilio prælatorum, in quorum diocesi monentur. Ita *Innoc. Ioann. Anst. Abbas, & c. 1. q. 1. & habetur inc. Abbatem 16. c. 8. q. 1. q. 1. fuerint pervagati, ubi inventi fuerint, auxilio Episcopi, tanquam fugaces, custodia revocentur.*

Et hæc valdè strictè *Innoc. hic* quod neque ad hospitium suscipi debent, sed hoc non est secundum sententiam Capituli nostri, ut *Hosienensis & Abbas n. 5. monentur*, quando dicitur, quod celeriter redire ad monasterium debeant, quo loquendo cavendo caveatur, ne moram trahant.

Et hinc prohibetur primò, Ne Prælati quicumque tales suscipiant ad permittendum, seu diu morandum, æstimandum secundum boni arbitrium viri, qui hæretur *Barbosan. 3. Secundò. Ne talibus beneficium saculare conferatur c. 1. & 2. ab 158. & tradit hic Abb. n. 5. & int. super n. 1. hoc tit.*

Quæritur, quis Superior ad aliam Religionem aliudve monasterium transeundi licentiam dare possit? Resp. & dico, si quis transire velit ad Religionem, aut monasterium strictioris observationis ex rebus bonis, aliud non requiritur, nisi, ut ab Ordine Prælato licentiam petat, qui eam designare non potest. Et docet *c. licet 13. de mon. Sylv. verbo Religio 4. q. 3. Sanchez 1. moral. c. 7. Quod si Religiosus transeundi licentia non petita, bonum regulæ obedientiæ contemnere censetur, & revocari potest professus, teste *Glossa fleximus 12. v. curam, de arate & quæritur & c. Sanchez n. 94. Verum Capitulum tenentis non requiritur, ut docet *Glossa in c. cum singula 12. §. prohibemus v. Canon. præbendis in 6. Francus ibidem 26. cum Religiosus jus habeat transeundi ad strictiorem Religionem, eò quod professionis votum non violet, sed in melius convertatur. Sed neque Episcopi licentiam petere est necessarium, tametsi monasterium exentia non sit, sicuti ex probabiliore docet *hic****

De Regularibus, & Transeuntibus ad Religionem. 391

Abbas n. 6. Sanchez cit. c. 7. n. 60. qui tamen n. 61. probabiliter excipit Moniales, propter Trident. constitutionem *Sess. 25. c. de regularibus*, quæ explicabitur in c. unius de statu regularium in 6.

4 Dico secundò. Si quis ad monasterium, vel religionem æquè strictam transire velit, ex causa justa, v. g. infirmitatem, inimicitias, aut insidias &c. hoc in casu in monasterijs exemptis Abbas, sive Superior regularis, quasi Episcopalem potestatem in tuos obtineas, dispensativè licentiam dare potest; in non exemptis Episcopus. Ita docet *Gloss. in cit. S. prohibemus, Sylvester l. cit. Abbas cit. n. 6. Rodriguez to. 3. regularium q. 52. a. 9. Sanchez n. 65.* ubi bene monet, in Ordinibus exemptis hanc licentiam esse reservatam Prælati mediato, videl. Provinciali, aut Generali &c. Insuper videtur requirendus consensus Conventus, cum sit veluti quedam alienatio, atque unum ex negotijs gravioribus, uti notat Sanchez n. 66. multò magis consensus Abbatis, vel Præpositi regularis, si professus per Episcopi dispensationem auctoritativè transferendus sit, argum. *hujus Capituli & cap. statutus causa 19. q. 3.* si enim necessitas esse videatur, Abbas non exemptus ab Episcopo cogi potest ad consentiendum.

5 Dico tertio. Probabile est, ex causa justa, posse prælatum inferiorem Papà, videlicet Ordinis Generalem, vel Episcopum in monasterijs non exemptis ad laxiorem Ordinem, aut monasterium transeundi, licentiam dare. Ita docuit Innoc. in *Capitulo dilectus n. 3. de temporibus ordinationum. Navar. lib. 3. Consil. 56. de regularibus editione 2. Lessus lib. 2. c. 4. n. 13.* At si Abbas sit exemptus, & solum Pontifici subjectus, etiam ipse dispensativè licentiam dabit, uti docet Hostiensis in c. non est hoc tit. cum quasi Episcopalem in suos jurisdictionem habeat: requirendus tamen est consensus Capituli, quem negare non poterit, si causa justa, & necessaria appareat.

Veruntamen tutius est in casu tertie assertionis, si periculum in mora non sit, li-

centiam à Pontifice petere, nisi Religio speciali privilegio munita sit: etenim hanc dispensationem in transitu ad laxiorem Ordinem Papæ reservatam esse docent *Anchoranus, & Monachus cit. Capitulo cum singulari n. 6. Sà verbo Religio n. 29.* & sumi videtur ex *Sessione Trident. 25. n. 19. de regularibus: Nemo regularis transferatur ad laxiorem Religionem, cujuscunque facultatis vigore.* Sed respondet Navarrus, & alij, quòd Concilium, sicut & *Extravagans. Viam ambitiosa de regularibus*, non prohibeant translationes juridicas, quæ fiunt ex justa & cognitâ causâ necessitatis, quia v. g. professus ob debilitatem, statuta Ordinis, aut regulam strictam monasterij servare non potest, ut ponderat *S. Thomas 2. 2. q. 189. a. 3. in corpore*, sed translationes irrationabiles, non præmissâ causæ cognitione: quare hodie in externo foro scriptura, seu testimonium authenticum legitimæ causæ, & cognitionis præmissæ requiri solet. Vide etiam, quæ docui *lib. 4. tit. 5. c. 6. n. 9.*

CAPITULUM VIII.

Ad nostram.

PARAPHRASIS.

Intellexit Alexander III. quòd Eremitæ de Montefolio pueros quosdam suasionibus induxerint, ut Religionis habitum in monasterijs susciperent; ex quibus unum statim pœnituit, & uxorem sibi desponsavit, sed Eremitæ ex monasterio eum dimittere noluerunt. Respondet Papa, & cuidam à se delegato mandat, ut si constiterit, dictum puerum ante completum 14. annum, Religionis habitum induisse, vel si post eam ætatem habitam sine probatione susceperit, & intra triduum deposuit, eum ab impetitione Eremitarum pronuntiet liberum, atque uxorem ducere permittat.

SUMMARIUM.

1. Blandis sermonibus ut trahantur ad Reli-